

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a členov senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a JUDr. Milana Moravu, v právnej veci žalobcov: **1/ M. J.**, bytom T., **2/ A. J.**, bytom T., *právne zast. JUDr. J. L., advokátom, Advokátska kancelária, T.*, proti žalovanému: **Katastrálny úrad v Trenčíne**, Trenčín, M. R. Štefánika 20, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. Xo 18/10 zo dňa 14.10.2010, na odvolanie žalobcov proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č.k. 11S/106/2010-39 zo dňa 23. februára 2011, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č.k. 11S/106/2010-39 zo dňa 23. februára 2011 **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Trenčíne napadnutým rozsudkom zamietol žalobu žalobcov, ktorou sa domáhali preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. Xo 18/10 zo dňa 14.10.2010 ako aj prvostupňového rozhodnutia Správy katastra v Trenčíne č. X-48/10 zo dňa 7.9.2010.

Svoje rozhodnutie krajský súd zdôvodnil tým, že predmetom správneho konania bolo posúdenie návrhu na opravu chyby v katastrálnom operáte. Žalobcovia žiadali predĺženie hranice medzi parcelou č. X. v ich vlastníctve a parcelou č. X. vo vlastníctve M. P. a manželky až k parcele č. X. podľa geometrického plánu z roku 1971. Na základe tohto geometrického plánu postavili v roku 1972 betónový plot a pri meraní došlo k opomenutiu daného geometrického plánu a hranica je určená tak, že ich betónový plot teraz zasahuje do parcely č. X., s čím nesúhlasí vyššie uvedený sused. Opravou hranice parciel by došlo aj k zmene výmery a parc. č. X. by mala výmeru 411,79 m² a parc. č. X. výmeru 289,21 m² na úkor parciel č. X. a X. a X.

Krajský súd dospel k záveru, že v danom prípade predĺženie hranice medzi parcelami, ktoré sú vo vlastníctve žalobcov a iných vlastníkov nie je možné riešiť ako opravu chýb v katastrálnom operáte postupom podľa § 59 katastrálneho zákona. Žalobcovia na opravu chýb podľa § 59 katastrálneho zákona nepreukázali podklady, nakoľko tieto ani v skutočnosti neexistujú, len preto, že žalobcovia pod predĺžením hranice si predstavujú jej zmenu tak, že by došlo aj k zmene výmery susedných pozemkov, čo aj uviedli presným výpočtom v žalobe.

Krajský súd sa stotožnil so zisteným skutkovým stavom správou katastra a s právnym záverom, že od 15.4.2004 nemá správa katastra právomoc určiť priebeh hranice pozemkov. Je potrebné vychádzať z ustanovenia § 3 ods. 2 katastrálneho zákona, podľa ktorého za hranicu susedných pozemkov možno považovať hranicu podľa skutočnej držby, ak ju vlastníci susedných pozemkov uznávajú a ak nie je medzi nimi sporná a je teda vymedzená vlastníckym právom. Sami žalobcovia však poukazujú na spornosť hranice a skutočnosť, že vlastníci susedných pozemkov ju neuznávajú. Tento stav nie je možné riešiť postupom podľa § 59 katastrálneho zákona, t.j. opravou chýb v katastrálnom operáte, ale len súdnym sporom o hranicu. Podľa krajského súdu správa katastra rozhodla v súlade so zákonom,

keď konanie zastavila podľa § 30 ods. 1 písm. e/ Správneho poriadku. Žalovaný napadnutým rozhodnutím prvostupňové rozhodnutie v celom rozsahu potvrdil a keďže záväzný je výrok rozhodnutia, je potrebné vychádzať z toho, podľa akého právneho ustanovenia zastavil konanie prvostupňový správny orgán. Krajský súd napadnuté rozhodnutie považuje za zákonné napriek tomu, že žalovaný v odôvodnení rozhodnutia uviedol aj iný dôvod zastavenia konania, s ktorým sa krajský súd nestotožňuje, keďže v konaní X/21/00 síce išlo rovnako o opravu chýb v katastrálnom operáte ako aj v tomto konaní, ale oprava sa týkala výmery parciel a nie zmeny hranice medzi susednými pozemkami, preto súd nepovažuje tieto konania za rovnaké a nesúhlasí záverom, že konanie je potrebné zastaviť pre prekážku res iudicata. Námietky žalobcov uplatnené v žalobe neboli dôvodné a nedokázali zvrátiť závery správnych orgánov.

O náhrade trov konania rozhodol prvostupňový súd podľa § 250k ods. 1 OSP tak, že neúspešným žalobcom ich náhradu nepriznal.

Proti uvedenému rozhodnutiu podali žalobcovia v zákonnej lehote odvolanie z dôvodu, že považujú rozsudok súdu prvého stupňa za nesprávny a založený na nesprávnom posúdení veci. Žalobcovia sa nestotožňujú s právnym záverom súdu prvého stupňa, ktorý sa síce nestotožnil s právnym názorom žalovaného na dôvod zastavenia katastrálneho konania v danej veci, keď podľa súdu prvého stupňa rozhodnutie X-21/00 zo dňa 6.11.2000 nevytvára prekážku res iudicata pre katastrálne konanie, ale keďže je záväzný výrok rozhodnutia, tak je potrebné vychádzať z toho, podľa akého právneho ustanovenia zastavil konanie prvostupňový správny orgán. Žalobcovia tvrdia, že dôvod zastavenia katastrálneho konania v danej veci nebol daný, keď právoplatné rozhodnutie v predchádzajúcom konaní nevytváralo prekážku právoplatne skončenej veci pre nové katastrálne konanie, pretože je zrejmé, že žalovaný riadiac sa nesprávnym názorom na existenciu prekážky res iudicata, nepodrobil riadnemu preskúmaniu rozhodnutie Správy katastra Trenčín č. X-48/10 zo dňa 7.9.2010, proti ktorému žalobcovia podali odvolanie. Žalovaný riadiac sa nesprávnou právnou úvahou o existencii iného dôvodu pre zastavenie konania, než z akého konanie zastavil správny orgán prvého stupňa, podľa názoru žalobcov, nepodrobil preskúmaniu prvého stupňa rozhodnutie správneho orgánu z hľadiska jeho správnosti a tým ani z hľadiska správnosti a zákonnosti postupu prvostupňového správneho orgánu, ktorý vydaniu takéhoto rozhodnutia predchádzal.

Žalobcovia sa nestotožňujú s tvrdením súdu prvého stupňa, že doplnením podanej žaloby o preskúmanie zákonnosti a postupu správneho orgánu zo dňa 7.2.2011 došlo k rozšíreniu dôvodov na preskúmanie napadnutého rozhodnutia, na ktoré s poukazom na ustanovenie § 250h ods. 1 v spojení s § 250b ods. 1 OSP nebolo možné prihliadnuť. Žalobcovia doplnením žaloby len upresnili skutkové a právne dôvody podanej žaloby, avšak týmto podaním rozhodne nerozširovali rozsah napadnutia správneho rozhodnutia tak, ako to má na mysli ustanovenie § 250h ods. 1 OSP. Preto konštatovanie prvostupňového súdu o nemožnosti prihliadnuť na nové skutočnosti uvedené v tomto doplňujúcom podaní nie je právne opodstatnené.

Žalobcovia v priebehu konania na súde prvého stupňa zdôrazňovali, že podstatou ich žiadosti, na základe ktorej začalo predmetné katastrálne konanie, bola oprava chyby v katastrálnom operáte, spočívajúcej v chybné zakreslenej hranici pozemkov v katastrálnej mape. Uvedli, že hranica týchto pozemkov bola vytvorená geometrickým plánom č. 762-227-71 zo dňa 4.8.1971, ktorý bol technickým podkladom k právnomu úkonu, na základe ktorého došlo k rozdeleniu príslušných pozemkov. Táto hranica bola vlastníkami susedných rozdelených pozemkov rešpektovaná od roku 1972 až do roku 2010, kedy po zistení jej nesprávneho zákresu v katastrálnej mape došlo k vzneseniu požiadavky voči žalobcom 1/ a 2/ na posunutie tejto skutočnej vlastníckej hranice na miesto v súlade so zákresom v katastrálnej mape. Z týchto skutočností vyplýva, že v podstate nie je spor o hranicu pozemkov medzi vlastníkami susedných pozemkov, ako to vyhodnotil súd prvého stupňa, ale že sporné je zakreslenie hranice týchto pozemkov v katastrálnej mape, ktoré je vykonané v rozpore s hranicou týchto pozemkov vymedzenou podľa skutočnej držby, ktorú dlhodobo vlastníci susedných pozemkov uznávali a nespochybňovali. Poukázali na ustanovenie § 3 ods. 2 veta druhá katastrálneho zákona, z ktorého vyplýva, že za hranicu susedných pozemkov sa považuje hranica podľa skutočnej držby, ak ju vlastníci susedných pozemkov uznávajú a nie je medzi nimi sporná. Keď sa vo veci začalo konať, nikto netvrdil, že hranica medzi pozemkami je sporná, ale tvrdili iba, že hranica je nesprávne zakreslená.

Keďže súd prvého stupňa na vyššie uvedené dôležité skutočnosti neprihliadol a vo veci vyvodil nesprávny právny záver, žalobcovia považujú jeho rozhodnutie za nesprávne a týmto odvolaním sa domáhajú zmeny rozhodnutia súdu prvého stupňa odvolacím súdom. Navrhli, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmenil

tak, že rozhodnutie žalovaného ako aj rozhodnutie Správy katastra v Trenčíne zruší a vec vráti žalovanému správneho orgánu na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP), preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel jednomyseľne k záveru, že odvolaniu navrhovateľov nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 OSP s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol vyhlásený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 25. apríla 2012.

Predmetom odvolacieho konania je rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č. k. 11S/106/2010-39 zo dňa 23.2.2011, ktorým krajský súd zamietol žalobu žalobcov, ktorí žiadali preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného, ktorým potvrdil prvostupňové rozhodnutie o zastavení konania o opravu chyby v katastrálnom operáte z dôvodu § 30 ods. 1 písm. e/ Správneho poriadku.

Žalobcovia doručili dňa 2.7.2010 správe katastra žiadosť o opravu chyby (jednalo sa v podstate o požiadavku predĺženia hranice) medzi pozemkami parc. č. X. v ich vlastníctve a č. X. vo vlastníctve M. P. a manželky až k parcele č. X. podľa geometrického plánu z roku 1971. Žiadosť odôvodnili tým, že na základe geometrického plánu postavili v roku 1972 betónový plot a pri meraní došlo k opomenutiu tohto geometrického plánu a hranica je určená tak, že ich betónový plot teraz zasahuje do parcelného č. X., s čím sused nesúhlasí. Opravou hranice parciel by došlo aj k zmene výmery a parc. č. X. by mala výmeru 411,79 m² a parc. č. X. výmeru 289,21 m² na úkor výmer ďalších parciel č. X. a X. a X.

Podľa § 59 ods. 1 písm. b/, c/ zákona č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľnosti a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov, správa katastra aj bez návrhu

b/ v súčinnosti s vlastníkmi a inými oprávnenými osobami opraví v katastrálnej mape chybné zakreslené hranice pozemkov,

c/ v súčinnosti so štátnymi orgánmi, obcami, notármi ako aj vlastníkmi a inými oprávnenými osobami, opraví údaje katastra spôsobené chybami v písaní a počítaní a inými

zrejmyimi nesprávnosťami v písomných vyhotoveniach právnych úkonov vo verejných listinách a v iných listinách.

Z obsahu spisového materiálu najvyšší súd zistil, že skutočným dôvodom pre podanie návrhu na opravu chyby v katastrálnom operáte boli nezhody medzi vlastními dvoch susedných parciel o priebehu hranice, čo napokon aj sami žalobcovia v konaní priznali. Takýto spor a nesúhlas ďalších dotknutých strán s priebehom hranice vylučuje možnosť riešenia nezrovnalostí opravou chýb v katastrálnom operáte, ale je potrebné ho riešiť v občianskom súdnom konaní o určení priebehu hranice, prípadne výmery dotknutých parciel.

Najvyšší súd poukazuje na platnú judikatúru v tejto oblasti, z ktorej vyplýva, že spor o vlastníctvo, s ktorým nepochybne určenie hranice súvisí, nemožno riešiť opravou údajov katastra podľa ustanovenia § 59 zákona o katastre nehnuteľností, lebo nejde o rozpor zápisu s verejnou listinou alebo inou listinou, ani o rozpor s výsledkami prešetrovania zmien údajov katastra, ani o rozpor s výsledkami revízie údajov katastra, ale rozdielny názor dotknutých osôb na priebeh hranice medzi susednými pozemkami. Navrhovaná oprava v podstate predstavuje zmenu v osobe vlastníka časti dotknutej parcely a takýto spor o vlastníctvo nie je riešiteľný opravou údajov o osobe vlastníka podľa katastrálneho zákona, pričom treba poukázať aj na ustanovenie § 7 ods. 1 OSP, podľa ktorého aj rozhodovanie vlastníckych sporov k nehnuteľnostiam patrí do právomoci súdu a nie je žiadnou právnou úpravou zverené správne orgánu.

K námietke žalobcov, že žalovaný potvrdil rozhodnutie prvostupňového orgánu z dôvodu *res iudicata* a pritom predchádzajúce rozhodnutie, na ktoré sa žalovaný odvolával, nezakladá prekážku rozhodnutej veci, najvyšší súd poukazuje na to, že dôvodom zrušenia rozhodnutia správneho orgánu by malo byť len také porušenie zákona, ktoré má alebo by mohlo mať za následok ujmu na právach účastníkov konania. Rovnako by sa toto pravidlo malo vzťahovať aj na prípady porušenia procesných predpisov. Aj v takýchto prípadoch by dôvodom zrušenia rozhodnutia malo byť len také porušenie zákona, ktoré má, alebo by mohlo mať vplyv na zákonnosť preskúmaného rozhodnutia. Rozhodnutie sa nezrušuje preto, aby sa zopakoval proces a odstránili formálne vady, ktoré nemôžu privodiť vecne iné, či výhodnejšie rozhodnutie pre účastníka, nakoľko správnym konaním sa nazýva postup správnych orgánov účastníkov konania a ďalších osôb pri vydávaní rozhodnutia, ktorý upravuje právny predpis. Zmyslom všetkých procesných predpisov je zabezpečiť

realizáciu hmotných noriem vo forme rozhodnutia o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb podľa takého postupu, aby vo veci bol zistený skutkový stav čo najúplnejšie prostriedkami, ktoré objasňujú okolnosti rozhodujúce pre posúdenie veci. Pri takto vymedzenom zmysle konania dôvodom na zrušenie rozhodnutia správneho orgánu môže byť len taká vada, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť jeho rozhodnutia. O takúto situáciu ide aj v tomto prípade, keďže krajský súd sa stotožnil s právnym názorom prvostupňového správneho orgánu a druhostupňový správny orgán toto rozhodnutie svojim výrokom potvrdil. Iný právny názor odvolacieho správneho orgánu nemôže v danom prípade spôsobiť žalobcom ujmu na ich právach, nakoľko ani prvostupňové rozhodnutie neprinieslo pre nich priaznivejšie rozhodnutie, ktoré by pre nich znamenalo zmenu z hľadiska úspechu v tom, čoho sa v správnom konaní domáhali.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti dospel odvolací súd k záveru, že v preskúmvanej veci bol dostatočne zistený skutkový stav súdom prvého stupňa a bol z neho vyvodený správny právny záver. Z dôvodov vyššie uvedených preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 ods. 1, 2 OSP potvrdil, viazaný tiež rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP) a dôvodmi podanej žaloby (§ 249 ods. 2 OSP).

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd so zreteľom na výsledok odvolacieho konania podľa § 224 ods. 1 a § 250k ods. 1 OSP tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal, pretože žalobcovia nemali v odvolacom konaní úspech a žalovaný nemá zákonný nárok na ich náhradu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 25. apríla 2012

JUDr. Zuzana Ďurišová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Andrea Jánošíková